

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUBOSSTEM

ŠTVRŤROČNÝ KOMENTÁR K POLITIKE OBOZRETNOSTI NA MAKROÚROVNI

JÚL 2018

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska	5
2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni	7
Príloha A Vybrané indikátory podľa hlavných kategórií rizík	12
Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš	13

Úvod

Stabilita finančného systému je nevyhnutným predpokladom fungovania ekonomiky. Ide o široký koncept od bezpečnosti bankových vkladov a iných podobných produktov až po plynulé fungovanie trhu úverov postavené na zodpovednom prístupe finančných inštitúcií a ich klientov. Cieľom politiky obozretnosti na makroúrovni je prispievať k finančnej stabilite najmä budovaním vyššej odolnosti finančného sektora v dobrých časoch, keď sa riziká spravidla ešte len formujú. Jej cieľom môže byť aj predchádzanie kumulácii systémových rizík, čo následne zmierňuje zraniteľnosť ekonomiky v čase krízy.

Makroprudenciálnu politiku vykonáva predovšetkým Národná banka Slovenska, formálne jej táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Národná banka Slovenska môže pri výkone makroprudenciálnej politiky použiť viaceré nástroje (od zmiernenia špecifického rizika až po plošné zvýšenie požiadavky na kapitál) ako aj formy ich použitia (od upozornenia na riziko až po zákonnú povinnosť)¹. Dodatočné sprísňovanie nástrojov makroprudenciálnej politiky je aj v kompetencii Európskej centrálnej banky.

Dôležitou časťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni je pravidelné štvrtročné hodnotenie vývoja v oblasti finančnej stability, ktorého súčasťou je aj rozhodnutie Bankovej rady NBS o prípadnom použití jednotlivých nástrojov. Napĺňanie základného cieľa, teda udržiavanie finančnej stability, je hodnotené prostredníctvom sledovania piatich predbežných cieľov²:

1. Zmiernenie a zabránenie nadmernému úverovému rastu a dlhovému financovaniu
2. Zmiernenie a zabránenie nadmernému nesúladu splatností a strate trhovej likvidity
3. Obmedzenie koncentrácie priamych a nepriamych expozícií
4. Obmedzenie systémového vplyvu nedostatočne zladených stimulov s cieľom znížiť morálny hazard
5. Zvýšenie odolnosti finančných infraštruktúr

Prvý predbežný cieľ je zameraný na zabránenie nadmernému rastu úverov a iného dlhového financovania, keďže práve tento trend je všeobecne označovaný za jeden z hlavných dôvodov ekonomickej a finančnej krízy. Vzhľadom na tradičný charakter slovenského finančného trhu ide o veľmi dôležitý cieľ. Väčšina významných trendov, ako aj rizík v domácom bankovom sektore, je spojená s trhom úverov domácnostiam a podnikom. Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom úverov domácej ekonomike na celkovej bilancii, pričom väčšina príjmu bánk pochádza práve z tejto aktivity.

Druhý predbežný cieľ sa týka zabránenia nadmernému časovému nesúladu splatností aktív a pasív v bilancii bánk. Inými slovami splatnosť aktívnych operácií by sa nemala významne odlišovať od splatnosti zdrojov bánk. Napriek tomu, že úlohou bánk je sprostredkovať financovanie dlhodobých aktív (úvery) krátkodobými pasívami (vklady), skúsenosti ukázali, že nadmerný časový nesúlad aktív a pasív prehlbuje zraniteľnosť finančného systému a prispieva k tvorbe ekonomických a finančných nerovnováh.

¹ Viac o nástrojoch na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2>.

² Predbežné ciele boli definované v nadväznosti na Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká zo 4. apríla 2013 o predbežných cieľoch a nástrojoch makroprudenciálnej politiky (ESRB/2013/1).

Tretím predbežným cieľom je obmedzenie koncentrácie priamych aj nepriamych expozícií. Priama koncentrácia spravidla súvisí s významným vystavením, napr. voči domácnostiam, verejnej správe, alebo určitému segmentu hospodárstva. Nepriame expozície vznikajú prostredníctvom vzájomného prepojenia finančných a nefinančných inštitúcií. Zvýšená koncentrácia je dlhodobou štruktúrnou črtou domáceho finančného sektora. Vyplýva to najmä zo štruktúry slovenskej ekonomiky, ktorá je do veľkej miery závislá od malého počtu vybraných odvetví, ale aj z koncentrácie pohľadávok, resp. zdrojov financovania sa bánk vo vzťahu k niektorým klientom, resp. skupinám klientov. Ďalšou významnou charakteristikou slovenského bankového sektora je vysoký podiel domácich štátnych dlhopisov v bilanciách bánk.

Štvrtým predbežným cieľom je zmiernenie systémového rizika súvisiaceho s nesprávne nastavenou motiváciou finančných inštitúcií a ich klientov. Primárnym cieľom je zníženie rizika morálneho hazardu súvisiaceho s existenciou systémovo významných finančných inštitúcií. Kým však v rámci tretieho predbežného cieľa sa sleduje koncentrácia z dôvodu možného dopadu na jednotlivé banky, resp. na bankový sektor, pri systémovo významných inštitúciách sa koncentrácia sleduje z dôvodu veľkosti dopadu prípadného zlyhania danej inštitúcie na finančný a reálny sektor. V neposlednom rade existujú príklady vzniku morálneho hazardu aj pri odmeňovaní manažmentu finančných inštitúcií alebo nastavení spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi.

Piatym predbežným cieľom je zvýšenie odolnosti finančnej infraštruktúry. Najdôležitejšou súčasťou finančnej infraštruktúry na Slovensku sú najmä platobné systémy (Target 2, SIPS), Fond ochrany vkladov a systémy zúčtovania cenných papierov. Ich spoľahlivé fungovanie je významným predpokladom finančnej stability na Slovensku.

Štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni je štruktúrovaný podľa uvedených cieľov v súlade s odporúčaním (ESRB/2013/1). Obsahuje najmä analytické hodnotenie situácie (opierajúce sa o indikátory v prílohe), ktoré je podkladom pre rozhodnutie Národnej banky Slovenska. Tabuľky a grafy v prílohe vychádzajú z údajov k 31. 03. 2018, ale kvalitatívne hodnotenie zohľadňuje aj informácie dostupné k dátumu predloženia komentára.

Dokument je rozdelený na tri časti. V prvej časti je prezentovaná stručná analýza s hodnotením najvýznamnejších zmien z hľadiska systémového rizika v aktuálnom štvrtroku, štruktúrovaná podľa uvedených predbežných cieľov. Druhá časť, ktorá je zameraná na rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, obsahuje rozhodnutia NBS ako aj prípadné rozhodnutia ECB. Tretiu časť tvoria prílohy: tabuľky s ukazovateľmi, podľa ktorých sa sledujú predbežné ciele a podklady pre rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša.

1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska

1.1 Nadmerný úverový rast a dlhové financovanie

Vývoj na trhu s úvermi³ bol v prvom štvrtroku 2018 charakteristický pretrváváním trendov súvisiacich s pokračujúcou expanzívnou fázou finančného cyklu. Tempo rastu úverov dosahovalo na medziročnej báze dynamiky blízke dvojciferným úrovniám. Zároveň však približne od leta minulého roka dochádza k spomaľovaniu tempa rastu úverov tak v segmente úverov poskytnutých domácnostiam, ako aj podnikom. Aj naďalej však Slovensko ostáva medzi krajinami s najrýchlejším rastom úverového portfólia tak pri úveroch domácnostiam, ako aj podnikom. Kým v eurozóne a v celej EÚ rástli úvery súkromnému nefinančnému sektoru v prvom štvrtroku 2018 medziročne zhodne 1,3 % tempom, pričom v krajinách strednej a východnej Európy dosiahli dynamiku na úrovni 5,3 %, na Slovensku to bolo na úrovni 9,2 %. Prírastky úverov na medziročnej báze sa aj naďalej nachádzajú blízko svojich historických maxím. Faktory stimulujúce rast dopytu po úveroch (nízke úrokové sadzby, priaznivý vývoj na trhu práce, rast disponibilného príjmu domácností, rast tržieb, konkurencia na úverovom trhu, vývoj na realitnom trhu a ekonomický sentiment) ostávajú v ekonomike aj naďalej prítomné. Zadlženosť súkromného nefinančného sektora meraná objemom poskytnutých úverov k HDP dosiahla úroveň 59,8 %, čím sa Slovensko v rámci krajín strednej a východnej Európy dostalo na druhú najvyššiu úroveň zadlženosti. Ešte pred 10 rokmi patrilo pritom k najmenej zadlženým krajinám tohto regiónu.

Objem úverov poskytnutých domácnostiam v prvom štvrtroku 2018 medziročne vzrástol o 11,3 %⁴ (11,8 % v štvrtom štvrtroku 2017). Dvojciferným medziročným tempom rástli tak úvery na bývanie, ako aj spotrebiteľské úvery, avšak v porovnaní s letom minulého roka sa dynamika v oboch segmentoch mierne spomalila. Identifikované spomalenie tempa medziročného rastu úverov pravdepodobne súviselo s postupnou saturáciou trhu a čiastočne aj s opatreniami NBS v oblasti retailových úverov. Zároveň je čoraz výraznejšie citelný aj bazický efekt, keď pri stabilných medziročných prírastkoch pohybujúcich sa neďaleko historických maxím postupne klesá dynamika v dôsledku narastajúcej bázy úverov. V prvom štvrtroku 2018 zaznamenalo Slovensko druhý najvyšší rast úverov domácnostiam spomedzi krajín EÚ. Rast úverov je aj naďalej podporovaný priaznivým makroekonomickým vývojom, osobitne sa prejavujúcim na pracovnom trhu, rastom miezd, nízkymi úrokovými sadzbami a priaznivým sentimentom domácností. Rast dlhov sa prejavuje aj v náraste zadlženosti domácností, keď pomer ich úverov k HDP dosiahol v prvom štvrtroku 2018 úroveň 39 %.

Úvery podnikovému sektoru vzrástli v prvom štvrtroku 2018 na medziročnej báze o 5,5 %. Aj pri tomto sektore je možné od leta minulého roka pozorovať spomaľovanie dynamík, napriek tomu rast úverov podnikovému sektoru ostáva aj naďalej výrazne nad európskym priemerom (0,7 %). Aktuálne je rast ťahaný najmä úvermi investičného charakteru. Stimulujúce faktory pre dopyt v podobe rastúcich tržieb podnikového sektora, nízkych úrokových sadzieb a výhľadu stabilného vývoja sú v ekonomike aj naďalej prítomné. V dynamike rastu úverov podnikovému sektoru patrilo Slovensko v prvom štvrtroku 2018 k piatim krajinám s najrýchlejším tempom rastu v rámci EÚ. Zároveň dlh podnikového sektora v podiele na HDP dosiahol úroveň 20,8 %.

³ Úvery poskytnuté domácimi bankami sektoru domácností (S14 a S15) a sektoru nefinančných podnikov (S 11) v tuzemsku, zdroj: hlásenia bánk, V (NBS) 33 - 12.

⁴ Objem úverov očistený o vplyv metodologickej zmeny zlúčenia nebankovej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. so Všeobecnou úverovou bankou, a.s. od 1. 1. 2018. Bez zohľadnenia tejto zmeny by úvery vzrástli o 9,9 %.

Prítomnosť pokročilej fázy expanzívneho cyklu potvrdzuje aj vývoj indikátorov hodnotiacich vývoj úverového a finančného trhu. Zmiernenie tempa úverového rastu na prelome rokov sa odrazilo aj v miernom poklese hodnôt sledovaných indikátorov. Napriek tomu sledované referenčné indikátory už viacero štvrťrokov po sebe poukazujú na vyššiu ako aktuálne stanovenú výšku proticyklického kapitálového vankúša. Ukazovateľ odchýlky pomeru úverov poskytnutých domácimi bankami k HDP od svojho dlhodobého trendu ($\text{Domestic credit-to-GDP}_{\text{trend gap}}$)⁵ zaznamenal v prvom štvrťroku 2018 mierny pokles o 0,07 p.b., keď sa jeho hodnota zmiernila na úroveň 5,12. Jeho referenčná hodnota aktuálne poukazuje na výšku proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 1,5 %. Mierny pokles zaznamenal aj kompozitný ukazovateľ hodnotiaci fázu finančného cyklu, proticyklický smerovník. Jeho pokles bol ovplyvnený spomalením dynamiky rastu úverov podnikom v prvom štvrťroku 2018, zmiernením dynamiky rastu cien nehnuteľností a poklesom indexu dôvery. Naopak, v smere rastu proticyklického smerovníka aj naďalej pôsobili indikátory zadlženosti. Aktuálne hodnoty tohto ukazovateľa sa aj naďalej nachádzajú blízko svojich historických maxím z leta 2008, pričom jeho referenčná hodnota momentálne poukazuje na úroveň proticyklického kapitálového vankúša vo výške 2,25 %.

1.2 Nadmerný časový nesúlad a trhová likvidita

Charakter systémového rizika likvidity v slovenskom bankovom sektore sa v prvom štvrťroku zásadne nezmenil. Pokračujúci rast retailových úverov naďalej prehlboval časový nesúlad aktív a pasív, pričom podiel investícií do likvidných aktív mierne klesol. Podiel likvidnej medzery na celkových aktívach opäť dosiahol nové historické maximum. Na druhej strane, mierne spomalenie rastu úverov podnikom v kombinácii s vývojom ostatných vkladov stabilizovali vývoj podielu úverov na vkladoch, ktorý v posledných štvrťrokoch kontinuálne rástol.

Dôležitou zmenou v oblasti likvidity bolo povinné zrušenie národného ukazovateľa krytia likvidity od začiatku roka 2018 z dôvodu zavedenia európskeho harmonizovaného ukazovateľa krytia likvidity. Nový ukazovateľ je miernejší a pre slovenský bankový sektor znamená uvoľnenie regulácie rizika likvidity v čase prehlbujúcich sa cyklických rizík.

1.3 Koncentrácia

Počas prvého štvrťroka nenastala výraznejšia zmena v koncentrácii jednotlivých typov expozícií. Nevzrástla ani ich rizikovosť, miera zlyhaných úverov vo väčšine ekonomických odvetví pokračovala v poklese. Výnimkou bol iba sektor veľkoobchodu a maloobchodu, kde podiel zlyhaných úverov vzrástol zo 6,6 % na 7,9 %.

⁵ Vstupom pre tento indikátor je objem úverov podnikom a domácnostiam, ktoré boli poskytnuté domácimi bankami.

1.4 Morálny hazard

Indikátory morálneho hazardu poukazujú naďalej na pomerne vysokú koncentráciu bankového sektora, preto naďalej ostávajú dôvody na dodatočné kapitálové vankúše pre systémovo významné inštitúcie. Mierne sa zvýšila koncentrácia v prípade celkových čistých aktív, objemu chránených vkladov, objemu retailových úverov aj objemu pasív v rámci finančného systému. Výraznejšie poklesla koncentrácia iba v prípade objemu aktív v rámci finančného systému dôsledkom znižovania vystavenia sa vybraných bánk voči českým členom skupiny.

1.5 Finančná infraštruktúra a ostatné riziká

Výška príspevkov do Fondu ochrany vkladov na rok 2018 bola určená vo výške 0,01 % z objemu krytých vkladov. Tieto príspevky sú splatné do 15. júna príslušného roka. Vzhľadom na dynamický rast objemu krytých vkladov sa tak predpokladá zotrvanie miery krytia týchto vkladov na úrovni tesne nad 0,6 % v priebehu roka 2018. Príspevky do Jednotného rezolučného fondu boli na rok 2018 určené vo výške 19 mil. € a splatné rovnako v prvej polovici roka 2018. Sadzba osobitného odvodu je určená vo výške 0,2 % do roku 2020. Banky tak pokračovali v platení tohto odvodu a objem naakumulovaných prostriedkov presiahol 850 mil. € ku koncu prvého štvrťroku 2018.

V priebehu druhého štvrťroku 2018 došlo k dvom výpadkom platobných systémov. Prvým bol výpadok medzibankového platobného systému SIPS, keď v dôsledku technických problémov nedošlo k zúčtovaniu niektorých platieb. Druhým boli technické problémy a výpadok systému VISA, ktoré klientom spoločnosti znemožnili platbu kartou. Spoločnosť VISA následne potvrdila, že problém vznikol po zlyhaní hardvéru v jednom zo systémov v Európe. Zároveň vylúčila spojenie s neoprávneným prístupom alebo kyberútokom.

2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni

2.1 Aktuálne rozhodnutie NBS k príslušnému štvrťroku

Banková rada NBS sa rozhodla zvýšiť mieru proticyklického kapitálového vankúša na hodnotu 1,5 % s účinnosťou od 1.8.2019.

Pri rozhodovaní o miere proticyklického kapitálového vankúša Banková rada NBS zvažila aj pozíciu Európskej centrálnej banky v súlade s článkom 5 nariadenia SSM⁶.

2.2 Aktuálne platné nastavenie nástrojov zo strany NBS

Aktuálna úroveň miery proticyklického kapitálového vankúša je od 1. 8. 2017 na úrovni 0,50 %.⁷ Miera proticyklického kapitálového vankúša sa bude postupne zvyšovať v súlade s harmonogramom uvedeným v nasledujúcej tabuľke.

⁶ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami, ďalej len „nariadenie SSM“.

⁷ https://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_Vestnik/ROZ20-2016.pdf

Tabuľka 1 Hodnoty proticyklického kapitálového vankúša pre slovenské expozície

Obdobie účinnosti	Miera
1.8.2017 – 31.7.2018	0,50 %
1.8.2018 – 31.7.2019	1,25 %
1.8.2019 –	1,50 %

Dňa 29. mája 2018 Banková rada NBS schválila novely opatrení NBS o spotrebiteľských úveroch⁸ a úveroch na bývanie⁹. V prvom rade sa tým sprísnila pravidlá na pomer úveru a jeho zabezpečenia (tzv. LTV). Vylúčili sa úvery s LTV nad 90 % a zároveň sa znížil podiel úverov s LTV nad 80 %. V druhom rade bol zavedený nový limit na pomer celkovej zadlženosti k príjmu spotrebiteľa (tzv. DTI) na úrovni 8. Z tohto limitu je umožnená všeobecná výnimka a tiež špecifická výnimka pre mladých, obe vo výške 5 % štvrtročnej produkcie. Novely vstúpia do účinnosti 1. júla 2018, jednotlivé výnimky sa však budú sprísňovať len postupne až do 1. júla 2019.

V súlade s rozhodnutiami NBS č. 5/2017 a 6/2017 z 30. 5. 2017 majú identifikované banky od 1. 1. 2018 povinnosť udržiavať vankúš pre O-SII a vankúš na krytie systémového rizika, ktorý bol stanovený na celkovej úrovni 1 až 2 % rizikových expozícií. Na základe rozhodnutí NBS č. 4/2018 a 5/2018 z 29. 5. 2018 celková úroveň týchto kapitálových vankúšov sa od 1. 1. 2019 nemení.¹⁰

Ďalšie aktuálne platné nástroje politiky obozretnosti na makroúrovni, pokrývajúce najmä oblasť kapitálových požiadaviek, zobrazuje Tabuľka 2.

2.3 Možné použitie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v strednodobom horizonte

Oblasť poskytovania retailových úverov

Opatrenie NBS o spotrebiteľských úveroch sa na základe zákonnej výnimky nevzťahuje na tzv. predschrálené úvery, čo do istej miery umožňuje obchádzanie nastavených pravidiel. Ide o úvery, ktorých výšku banka schváli ešte pred tým, ako o ne klient požiada, a to na základe rozličných finančných a nefinančných charakteristík klienta. Na takéto úvery sa aktuálne nevzťahujú požiadavky na minimálnu finančnú rezervu z príjmu, ani na celkovú zadlženosť k príjmu spotrebiteľa. NBS plánuje zmenu aktuálnej regulácie tak, aby uvedené ukazovatele boli rovnako záväzné pre všetky spotrebiteľské úvery, vrátane predschrálených úverov.

⁸ Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2018 z 29. mája 2018, ktorým sa dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

⁹ Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 7/2018 z 29. mája 2018, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.

¹⁰ https://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_Vestnik/ROZ-4-2018.pdf
https://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_Vestnik/ROZ-5-2018.pdf

Očakávaný vývoj miery proticyklického kapitálového vankúša v nasledujúcom štvrtroku

Súčasný vývoj indikátorov nenaznačuje bezprostrednú potrebu zvýšenia miery proticyklického kapitálového vankúša v nasledujúcom štvrtroku.

2.4 Rozhodnutia ECB týkajúce sa slovenského bankového sektora k príslušnému štvrtroku

K 26. 6. 2018 nebolo zo strany Európskej centrálnej banky vydané žiadne rozhodnutie v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni vo vzťahu k slovenskému bankovému sektoru.

Tabuľka 2 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre SR

Makroprudenciálny nástroj	3. štvrťrok 2017	4. štvrťrok 2017	1. štvrťrok 2018	2. štvrťrok 2018	3. štvrťrok 2018	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre SR						
Vankúš na zachovanie kapitálu (§ 33b zákona o bankách)	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša (§ 33g zákona o bankách)	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	1,25 %	Zvýšenie na úroveň 1,25 %, účinné od 1.8.2018 Ďalšie zvýšenie na 1,5 % účinné od 1.8.2019
Vankúš pre O-SII (§ 33d zákona o bankách) ¹	1 % až 2 %	1 % až 2 %	0,5% až 1%	0,5% až 1%	0,5% až 1%	
Vankúš na krytie systémového rizika (§ 33e zákona o bankách) ²	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie (čl. 124 nariadenia CRR)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	Plánované zvýšenie
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	

Zdroj: NBS.

¹ Vankúš pre O-SII je určený pre Československú obchodnú banku, a.s., Poštovú banku, a.s., Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

² Vankúš na krytie systémového rizika je určený pre Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

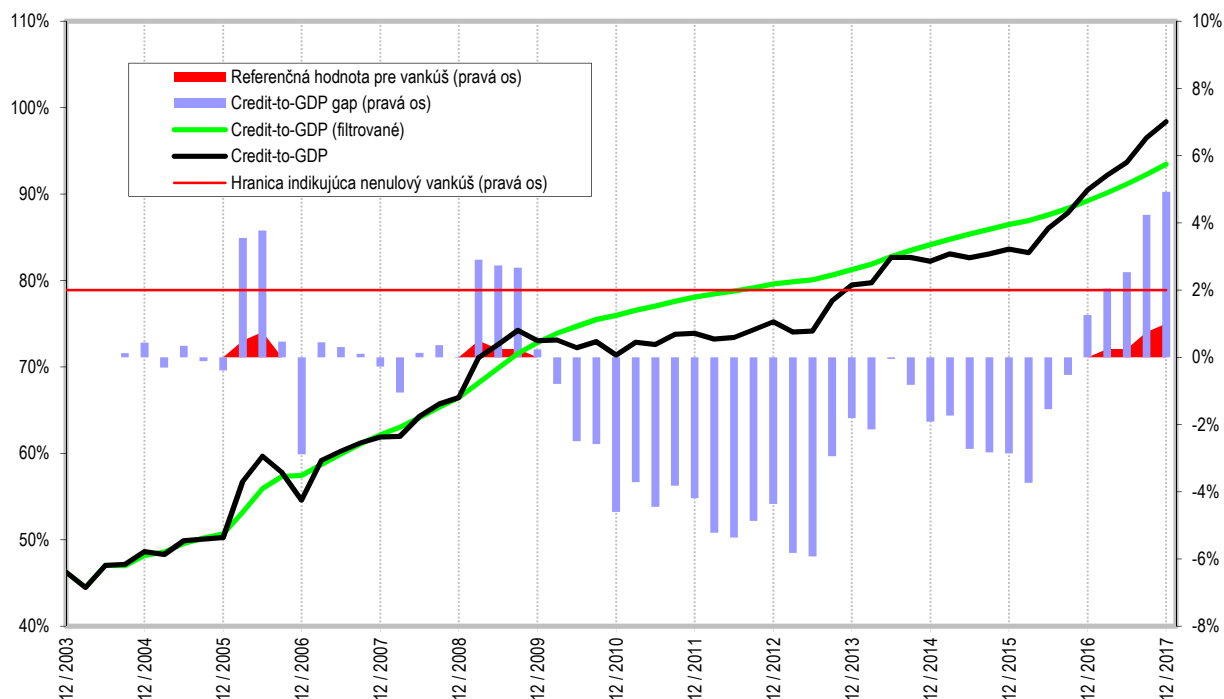
Tabuľka 3 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre zahraničné expozície

Makroprudenciálny nástroj	3. štvrťrok 2017	4. štvrťrok 2017	1. štvrťrok 2018	2. štvrťrok 2018	3. štvrťrok 2018	Poznámka
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Českú republiku (§ 33j zákona o bankách)	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	1 %	Zvýšenie na 1 % od 1. júla 2018, na 1,25 % od 1. januára 2019 a na 1,5 % od 1. júla 2019
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Švédsko (§ 33j zákona o bankách)	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Spojené kráľovstvo (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0,5 %	0,5 %	Zvýšenie na 1 % od 28. novembra 2018
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Litvu (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Zvýšenie na 0,5 % od 31. decembra 2018
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Dánsko (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Zvýšenie na 0,5 % od 31. marca 2019
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty EÚ (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Nórsko (§ 33j zákona o bankách)	1,5 %	2 %	2 %	2 %	2 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Island (§ 33j zákona o bankách)	1 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	Zvýšenie na 1,75 % od 15. mája 2019
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Hongkong (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	1,25 %	1,25 %	1,875 %	1,875 %	1,875 %	Zvýšenie na 2,5 % od 1. januára 2019
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty sveta (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Vankúš na krytie systémového rizika pre Estónsko (§ 33f zákona o bankách)	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	
Vankúš na krytie systémového rizika pre ostatné štáty EÚ (§ 33f zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	Írsko, Chorvátsko, Malta, Slovinsko: prísnejšie podmienky na aplikáciu váhy 35 % Rumunsko: prísnejšie podmienky na aplikáciu váhy 50 %
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie – Švédsko a Rumunsko (čl. 124 nariadenia CRR)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	Spojené kráľovstvo: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50 %
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - Nórsko (č. 164 nariadenia CRR)	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	

Zdroj: ESRB.

Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš

Graf 1 Štandardizovaný credit-to-GDP gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

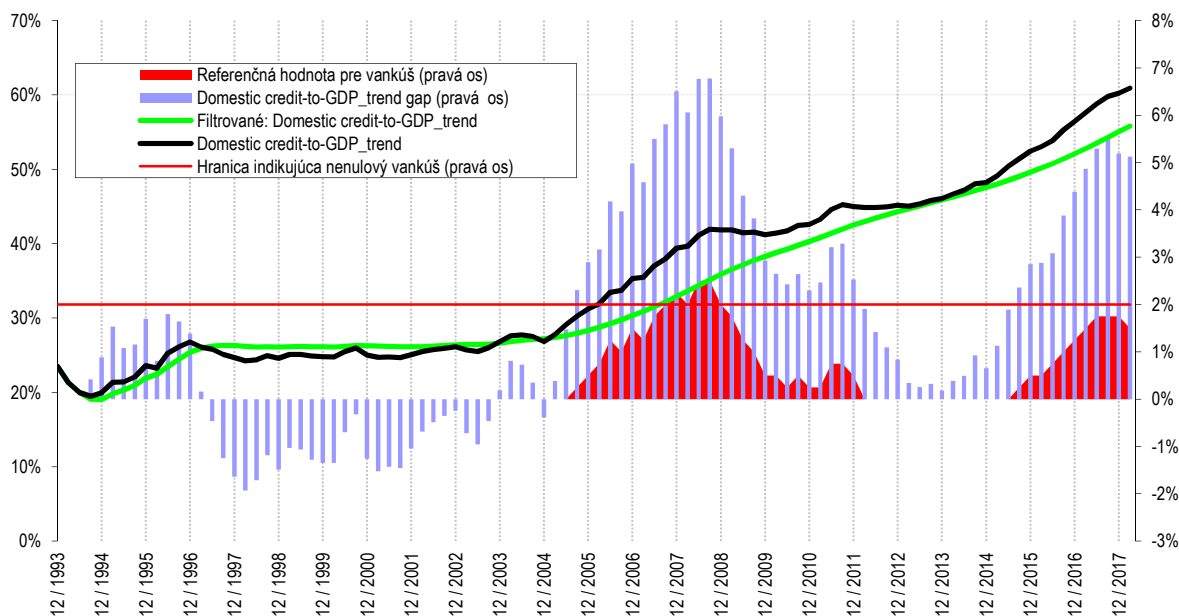
Poznámky:

Štandardizovaný credit-to-GDP_{trend} gap vychádza z celkového dlhu nefinančných podnikov a domácností.

Kalibrácia referenčnej hodnoty je v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, príloha, časť II.

Hranica indikujúca nenulový proticyklický kapitálový vankúš a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 2 Domestic credit-to-GDP_{trend} gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

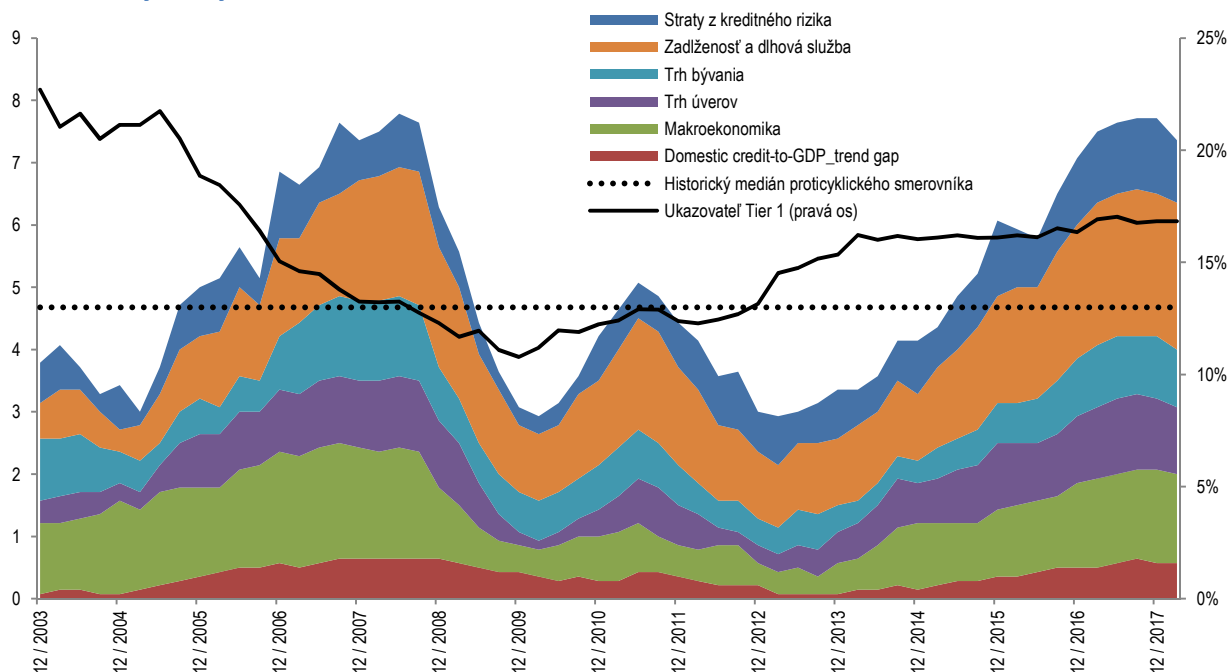
Poznámky:

Domestic credit-to-GDP gap vychádza z úverov podnikom a domácnostiam poskytnutých domácim bankovým sektorom.

Domestic credit-to-GDP gap je vypočítaný podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časť B2.

Hranica indikujúca nenulový proticyklický kapitálový vankúš a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 3 Proticyklický smerovník

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, CMN.

Poznámka: Ukazovateľ je vypočítaný v súlade s § 33g, odsek 1c, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časti C a D.

Tabuľka 4 Východiská pre proticyklický kapitálový vankúš k 31. 3. 2018*

Indikátor	Referenčná hodnota	Podiel dlhu na HDP	Odchýlka podielu dlhu na HDP od svojho dlhodobého trendu
Štandardizovaný Credit-to-GDP gap* (Graf 1)	1,00 %	98,4 %	4,93 %
Domestic credit-to-GDP _{trend} gap (Graf 2)	1,50 %	59,8 %	5,12 %
Proticyklický smerovník (Graf 3)	2,25 %		

Zdroj: NBS.

Poznámky: Tabuľka je zostavená na základe povinnosti vyplývajúcej z § 33g, odsek 2, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, príloha, časť II.

Štandardizovaný Credit-to-GDP gap zatiaľ nemá výpovednú hodnotu z hľadiska miery proticyklického kapitálového vankúša z dôvodu krátkosti časového radu.

* Nakoľko údaje k celkovému dlhu súkromného sektora za prvý štvrtrok 2018 neboli k dispozícii k júlovému termínu schvaľovania rozhodnutia o výške proticyklického kapitálového vankúša, údaje za Štandardizovaný Credit-to-GDP gap sú v tabuľke k štvrtému štvrtroku 2017.